

TYÖRYHMÄN KOKOUS 5/2016 (kokous 86)

Aika: Torstai 16.6.2016, klo 9.00–11.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Pankkisali
Läsnä: Timo Tanninen, ympäristöministeriö (PJ)
 Mikko Kuusinen, ympäristöministeriö (VPJ)
 Ilkka Heikkinen, ympäristöministeriö
 Matti Ranta, Opetushallitus
 Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö
 Katja Matveinen, maa- ja metsätalousministeriö
 Kirsi Törmäkangas, sosiaali- ja terveysministeriö
 Mervi Heinonen, Metsähallitus
 Antti Otsamo, Metsähallitus, Metsätalous Oy
 Inka Musta, Metsäteollisuus ry.
 Tommi Siivonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.
 Jukka-Pekka Jäppinen, SYKE
 Ilpo Kuronen, Suomen luonnonsuojeluliitto
 Lotta Ruokanen, Allianssi ry.
 Marja Hokkanen, Metsähallitus (vierailija)
 Henna Haapala, ympäristöministeriö (vierailija)
 Anna Lemström, FIBS ry. (vierailija)
 Laura Niskanen, ympäristöministeriö (siht.)
 Marja Pylvänäinen, SYKE (siht.)

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Timo Tanninen (YM) avasi kokouksen kello 9.00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja (kokous 85, 10.5.2016) hyväksyttiin muutamin MMM:n ehdottamin tarkennuksin.

3. Asialista

Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi, sillä muutoksella, että luonnontila.fi:n toimintaohjelmaosion esittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen (Ari-Pekka Auvinen oli estynyt kokouksesta) ja kohtaan 7 nostettiin muissa asioissa esitettäväksi tarkoitettu FIBS:n Master Class -esittely.

4. Ajankohtaiset asiat

- BD-väliarviointi oli 8.6.2016 käsittelyssä Biotalous ja puhtaiden ratkaisujen ministerityöryhmässä, arviointi hyväksyttiin siten, että johtopäätöksiin tuli pieniä tarkistuksia.
- Biodiversiteettisopimuksen COP-13 sekä Cartagenan ja Nagoyan pöytäkirjojen osapuolikokouksen delegaation nimeämispyyntöt lähetetään ministeriöille kirjaamoiden kautta elokuun toisella viikolla, vastausaikaa on elokuun loppuun asti.

5. MetZo II -projektin ajankohtaisia kuulumisia (projektikoordinaattori Marja Hokkanen, Metsähallitus)

Zonation-projekti (2015–2019) on paikkatieto-ohjelmistoprojekti, jota rahoittaa pääosin ympäristöministeriö. Mukana ovat Metsähallitus, SYKE, Helsingin ja Jyväskylän yliopistot sekä Tapio ja Suomen metsäkeskus. Se tukee Metso-ohjelmaa, kaavoitusta, vihreän infrastruktuurin rakentamista, elinympäristöjen tilaa, ekosysteemipalveluja sekä valtion suojelualueiden hoitoa. Jyväskylän yliopistossa järjestetään Zonation-kurssi.

Zonation on yhteiskunnallista päätöksentekoa tukeva ja läpinäkyvä. Sen antamista arvoista voidaan tarkistaa, mistä ne on johdettu. Sillä tehdään Metso-analyysjä metsistä, soista, vesistöistä ja lajeista ja nämä analyysit integroidaan. Analyysissä käytetään erilaisia paikkatietoaineistoja. Analyysit tuottavat karttoja ja käyriä. Käyrät kertovat, paljonko lisäsuojelu tuottaa lisäarvoa. Karttoja käytetään mm. maanhankinnan, metsien käytön, kaavoituksen ja alue-ekologisen suunnittelun apuna. Kartat eivät ole julkisia, sillä kaikki analyysissä käytetty aineisto ei ole julkista.

Keskustelua

Keskustelussa todettiin, että tämä on Metso II ja suuri työ on jo tehty tähän mennessä. On hyvä, että on saatu tietoja käyttöön ja yhdisteltyä. Tietojen yhteiskäyttö on hienoa ja jatkossakin on varmistettava, että tietoja käytetään ja yhdistetään oikein. Todettiin myös, että kartat ovat päätöksenteon tukena, mutta asiantuntijoita tarvitaan.

6. Kansainvälisten biodiversiteettialan sopimusten synergiat (neuvotteleva virkamies Henna Haapala, YM)

Sopimukset ovat yhdessä vahvempia, siksi haetaan synergioita. Tavoitteena on toimeenpanon vahvistaminen, toiminnan tehostaminen ja vaikuttavuuden lisääminen. Sopimuksia ei ole tarkoitus yhdistää, vaan yhtenäistää niiden tavoitteita, virtaviivaistaa toimintoja ja tehostaa toimeenpanoa. Viimekädessä tavoitteena on viranomaisten työn järjeistäminen ja päällekkäisen työn karsiminen.

Synergiatyön lähtökohta on osa kansainvälisten ympäristösopimusten synergioiden vahvistamista ja yhteistyön lisäämistä (kattaa 7 sopimusta: CBD, CMS, Ramsar, CITES, ITPGRFA, WHC, IPPC). Työllä on yhteydet kestävän kehityksen tavoitteisiin.

CBD:n COP-12 pohjalta perustettiin kansainvälinen synergia-asiantuntijaryhmä, jonka tehtäväksi annettiin synergioita käsittelevän työpajan järjestäminen. Työpaja pidettiin Suomen ja Sveitsin rahoittamana helmikuussa 2016, toisena puheenjohtajana toimi neuvotteleva virkamies Marina von Weissenberg, YM. Työpajassa laadittiin 8 eri teeman alle optiota, jotka viedään CBD:n COP-13 -kokoukseen. Tavoitteena on saavuttaa konkreettisia jatkotoimia sekä kansallisella (vapaaehtoiset ohjeet) että kansainvälisellä tasolla (tiekartta). UNEA II-kokouksessa toukokuussa 2016 hyväksyttiin YK:n ympäristökokouksen suositukset, joiden tavoitteena on korkean tason poliittinen ohjaus.

Keskustelu

Keskustelussa todettiin mm., että synergiatyössä on kysymys laajemmasta kuin vain BD-sopimusten synergiasta. Aichi-tavoitteet ovat mukana jokaisen biodiversiteettisopimuksen toiminnassa. Valtavirtaistamisen kautta voitaisiin saada mukaan myös muita, joiden työ vaikuttaa biodiversiteettiin. Valtavirtaistaminen ei saisi olla yksipuolista vaan dialogia, kyse on kokonaisuudesta, kuten Agenda 2030 -tavoitteista. Todettiin, että mm. WHO olisi hyvä saada mukaan. Raportointien yhtenäistäminen olisi resurssija säästävää, mutta tärkeää olisi myös hyödyntää raporttien sisältöä.

Keskusteltiin siitä mitä ovat vapaaehtoiset ohjeet, ja mitä ne tarkoittavat käytännössä. Todettiin, että tällä ryhmällä on rooli työssä, ja että haetaan paras foorumi ja muoto viedä kansallisesti synergiatyötä eteenpäin ja toteutukseen.

Todettiin, että valtavirtaistaminen ja synergiat ovat pienen maan etu ja niiden vahvistaminen on tärkeää. Tarkoitus on tiivistää yhteistyötä Suomen kestävän kehityksen toimikunnan kanssa. Muutkin kuin yksi 17 kestävän kehityksen tavoitteesta tukevat bd-työtä.

7. Biodiversiteetin Master Class (Anna Lemström, FIBS ry.)

FIBS on Suomen johtava yritysvastuuverkosto. FIBS ry:llä on 4 teema-aluetta: sosiaalinen pääoma, luontopääoma, taloudelliset vaikutukset ja vastuullisuus kilpailutekijänä.

FIBS järjestää Master Class -valmennusta, koulutustilaisuuksia ja sillä on alumnitoimintaa. Vuoden bd-teko -palkinnon saaja julkistetaan vuosiseminaarissa 1/2017. Kokemukset valmennuksesta julkaistaan vuosittain <http://www.fibsry.fi/fi/palvelut/julkaisut>.

Master Class -valmennukset perustuvat Business Ecosystems Training -malliin. Edellisten vuosien esimerkkejä käytetään innostamaan. Valmennukseen sisältyy kotitehtäviä ja lopputehtäviä. Kustakin yrityksestä mukana 1–3 henkilöä.

Erikseen järjestetään viestintäkoulutusta, sillä asia on yrityksille uusi. Valmennusta on annettu vuosina 2014, 2015, 2016 ja se jatkuu. Mukana on ollut jo suuria rakennusyrityksiä, energiatoimijoita ja muita tunnettuja suomalaisyrityksiä. Rahoituslaitoksetkin ovat kiinnostuneet.

Valmennus on poikunut projekteja, joilla yritykset parantavat biodiversiteetin suojelua. Esim. Fazerilla on projekti, jolla pyritään kaakaon kestävään viljelyyn. NCC:llä on Kielo-ohjelma, jossa kiviainesta otetaan luontoystävällisellä tavalla ja alueet maisemoidaan oton jälkeen.

Keskustelu

Keskustelussa todettiin, että Master Class -valmennus on otettu vastaan hämmästyttävän hienosti yrityksissä ja se kasvaa ja syvenee, ja on jo päästy yritysten ytimeen. Nyt on aika raportoida ulospäin esim. COP-13:ssa, että Suomi on tässä todellinen edelläkävijä. Meksikon B&B esittely oli lähtökohdaltaan negatiivinen, joten olisi hyvä tuoda asiaa esille vaikka COP-13 oheistapahtumassa, sikäli kun yritykset ovat valmiita jo kertomaan oppimastaan ja konkreettisista toimistaan.

8. Muut asiat

Ilpo Kuronen Suomen luonnonsuojeluliitosta on juuri päässyt eläkkeelle. Puheenjohtaja kiitti häntä hänen luonnonsuojelun hyväksi tekemästään vuosikymmenten työstä, johon kokousväki yhtyi taputuksin.

Puheenjohtaja kehotti vielä lukemaan Biotalous ja puhtaiden ratkaisujen ministerityöryhmän päätösesityksen BD-väliarvioinnista. Se kannustaa yhteistyöhön eri toimijoiden välillä ja edellyttää, ministeriöitä jatkamaan keskeneräisten toimenpiteiden toteutusta tehostetusti ja käynnistämään vielä aloittamattomat toimenpiteet.

Todettiin vielä, että keskeneräisiä toimenpiteitä on runsaasti. Kaikki toimenpiteet ovat Luonnontila.fi-portaalissa ja kokoomasivulta saa yleiskuvan toimenpiteiden toteutumistilanteesta. <http://m.luonnontila.fi/toimintaohjelma/toimintaohjelma/yhteenveto-toimenpiteista>

9. Seuraavat kokoukset

Tiistai 23.8.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali
 Tiistai 20.9.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali
 Keskiviikko 26.10.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali
 Tiistai 22.11.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali

Mikäli kokousaika ei sovi, jäseniä pyydetään järjestämään varahenkilö paikalle.

10. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Timo Tanninen päätti kokouksen kello 10.55.

Puheenjohtaja

Timo Tanninen

Sihteeri

Marja Pylvänäinen

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.